

183 . Sighișoara | Județ: Mureș | Punct: Paltoul Breite, Dealul Kulterberg | Anul: 2002

Anul: 2002

Cod RAN: 114523.07;114523.08

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, Epoca migrațiilor, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Alimentare cu apă și drenaj, Apărare (construcții defensive), Domestic, Industrial, Religios, ritual și funerar, Neatribuit

Autori: Felix Marcu, Ovidiu Țentea

Instituții: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca

Raport

Platoul "Breite" – zona nordică

În intervalul cuprins între 15 martie - 25 aprilie 2002 au fost efectuate săpături de salvare în partea nordică a Platoului "Breite", în arealul care urma să fie afectat Parcului tematic de distracții "Dracula Park".

Platoul "Breite" este situat între puncte arheologice de maximă importanță pentru istoricul zonei Sighișoara, anume între castrul și așezarea romană de pe platoul "Podmoale"1 (la 2 km nord) și necropola de la "Pârâul Hotarului"2 (la 1,5 km sud). În imediata vecinătate a zonei de amplasare a obiectivului, posibil de a fi afectate de lucrările destinate utilităților, au fost semnalate alte obiective de interes arheologic, anume: la nord, pe "Platoul Stejăriș" ("Auf der Breite") - artefacte preistorice3, la limita estică, pe "Platoul Câmpului" (actuala str. Câmpului; cart. Ana Ipătescu) – artefacte aparținând culturii Sighișoara-Wietenberg, respectiv secolelor IV-V p. Chr4.

Platoul "Podmoale" (împreună cu "Hula Daneșului") barează accesul înspre Sighișoara, creând anumite culoare obligatorii de trecere în decursul diferitelor epoci istorice. Pe lângă drumul semnalat în preajma castrului, în urma perieghazelor noastre, am luat în calcul și faptul că o eventuală ramificație a acestuia ar fi putut urma cursul Pârâului Broștean5, ajungând pe Platoul "Breite" în vecinătatea depozitului militar. Sondajele efectuate în această zonă, respectiv S30 și S31, nu au adus rezultatele prognozate. Acest fapt nu exclude posibilitatea ca un astfel de drum să fi traversat platoul pe un traseu necunoscut în actualul stadiu al cercetărilor din zonă.

În urma săpăturilor efectuate de istoricul sas K. Fabricius pe Dealul "Kulterberg" a fost semnalată o necropolă romană, plasată la marginea estică a platoului "Breite"6. Conform planului de reglementări această zonă urma să fie afectată de construcția utilităților.

Investigațiile arheologice au fost realizate atât în zona de amplasare a parcului cât și în imediata sa vecinătate, anume în porțiunile afectate utilităților7.

Zona care urma să fie afectată parcului, care cuprinde aproximativ 43 hectare, a fost cercetată prin 31 secțiuni, numerotate în cele ce urmează S1 – S31. Acestea au fost amplasate pe întreaga suprafață amintită în funcție de configurația terenului și de poziționarea pe plan a principalelor clădiri care urmau a fi construite. Astfel, următoarele secțiuni: S1 – S7, S12 – S23, S27 – S29 au dimensiunile 50 x 1 m, iar S8 - 13,5 x 2 m, S9 - 9,50 x 2 m, S10 - 9,50 x 10 m; S11 și S30 - 20 m x 1 m, S31 - 15 x 1 m, S24 – S26 - 10 x 1 m.

Întrucât infiltrațiile de apă au apărut în mod constant la o adâncime de aproximativ -0,60 -0,70 m, rare au fost cazurile în care investigațiile noastre au putut depăși cu mult această cotă. Acest fapt a fost cauzat în principal de condițiile atmosferice nefavorabile.

Stratigrafia din punct de vedere arheologic se prezintă astfel: humusul actual are o grosime de maxim 15 cm; primul strat, care constă dintr-un pământ argilos, cafeniu deschis, a fost sesizat până la adâncimea de -0,50 -0,60 m, iar cel de-al doilea strat este o argilă de culoare gri-cenușie (grosimea acestuia nu a putut fi urmărită datorită infiltrațiilor de apă foarte puternice)⁸.

Nu au fost semnalate nivele arheologice semnificative, ceea ce indică faptul că zona nu a fost locuită în epocile anterioare. Întreaga zona a fost traversată de un număr mare de canale de drenaj, săpate la mijlocul deceniului opt. Acestea au fost intersectate în multe situații în săpăturile noastre. Nici la acea dată, după informațiile pe care le deținem, nu au fost semnalate urme ale unor nivele arheologice.

În partea nord-vestică a zonei în cauză, pe o mică ridicătură, am identificat urme ale unor activități antropice, care s-au dovedit, însă, a fi de dată foarte recentă. În secțiunile S7-9 și suprafața S10 am cercetat din punct de vedere arheologic o cărbunărie care a funcționat foarte probabil în prima jumătate a deceniului opt al secolului XX. Analogiile acestui complex au fost găsite în vecinătatea platoului, pe Pârâul Broștean, unde funcționează și în zilele noastre o cărbunărie⁹.

Dealul "Kulterberg"

Între 18 – 25 aprilie 2002, am efectuat sondaje de verificare în zona unde au fost semnalate descoperiri semnificative aparținând epocii romane, potrivit cercetărilor lui Fabricius. Zona sondată cuprinde un mic platou și pantele din limita estică și parțial din cea nord-estică a dealului în cauză.

Am săpat secțiunile S32 –S36 astfel: pe platou, S32 (40 x 1,5 m), S33 și S36 (10 x 1 m), iar pe pante, S35 (pe o mică platformă a pantei nordice - 10 x 1 m) și S34, (pe panta estică - 8 x 1 m).

În cursul acestor sondaje nu am putut sesiza nici un fel de urme arheologice. Stratigrafia se prezintă astfel: glia are o grosime de maxim 15 cm; primul strat care constă dintr-un pământ cafeniu, afânat, sesizat până la adâncimea de -0,60 m. Al doilea strat este reprezentat de o argilă de culoare gri-cenușie, care a putut fi sesizată până la adâncimea de -1,20 -1,40 m.

Deși rezultatele sondajelor noastre nu au condus la semnalarea unor urme arheologice se pot trage unele concluzii:

- așa-numita necropolă, semnalată la mijlocul secolului XIX¹⁰, nu a putut fi identificată din punct de vedere arheologic, motiv pentru care suntem înclinați să subscriem ipotezei potrivit căreia Fabricius ar fi descoperit un tezaur monetar răvășit¹¹, descrierea "complexelor" semnalate fiind destul de imprecisă.

- existența unui drum în epoca romană care să traverseze Platoul "Breite", urmând cursul Pârâului Broștean, pare mai degrabă o ipoteză legată de existența unei necropole pe "Kulterberg", decât cale de acces dinspre valea Târnavei spre cea a Șeșului, anume între castru și necropola cercetată la "Pârâul Hotarului" și mai departe spre limesul alutan. Mai facilă ar fi fost și pentru acea vreme o cale de acces similară celei existente și în zilele noastre.

Note

1. O sinteză a investigațiilor arheologice: I. Mitrofan , Gh. Moldovan, Castrul roman de la Sighișoara, ActaMN 5, 1968, 99-109.
2. I. Mitrofan, Inscriptiile de la Pârâul Hotarului (Sighișoara). ActaMN 18, 1981, 99-110 pentru bibliografie.
3. Lazăr 1995, 27.
4. Lazăr 1995, 231; Pentru amplasarea siturilor din zona sud-vestică a Sighișoarei a se vedea Lazăr 1995, 227, fig. 77.
5. Vezi discuția din Gh. Baltag, Sighișoara înainte de Sighișoara, 2000, 113.
6. Nota 10.
7. Zona cercetată prioritar a fost stabilită funcție de amplasarea parcului de distracții așa cum reieșea din planul general al parcului pus la dispoziție de Dan Covali Consult SRL.
8. Potrivit informațiilor specialiștilor de la Aqua Proiect SA, care au efectuat foraje în această zonă, acest strat a fost semnalat până la adâncimea de -2 m. În secțiunile S19 și S20 acest strat nu a putut fi sesizat, al

doilea nivel constând dintr-o argilă gri-albăstruie specifică zonelor mlăștinoase (din informațiile ulterioare date de localnici am putut afla că în acel loc fusese până în urmă cu aproximativ 40 de ani un mic lac de agrement).

9. Cărbunăria a fost de formă circulară, având diametrul de aproximativ 20 m. Imediat sub glie (groasă de 10 - 15 cm) a putut fi sesizat un pământ negru afânat, reprezentând resturile de mangal rezultate în urma arderii lemnului, amestecate cu pământ. Conturul acesteia a putut fi observat ca urmare a contrastului dat de pământul negru, rezultat în urma funcționării acesteia, și pământul de culoare cafenie de sub glie. S-au putut observa urmele culoarelor de tiraj și locul de alimentare cu combustibil.

10. Pentru descrierea inventarului și discuții privind caracteristicile acestei necropole, vezi D. Protase, Autohtonii în Dacia, București 1980, 116-9 (cu toate că include aceste descoperiri între atestările autohtonilor în provincia Dacia, menționează că descrierile lui Fabricius sunt destul de confuze, situația neavând analogii în cadrul provinciei, iar numărul de 114 monede descoperite fiind prea mare pentru câteva complexe funerare - Protase 1980, 119, nota 65); V. Lazăr, Repertoriul arheologic al județului Mureș, Târgu-Mureș 1995, 234-5; Baltag 2000, 126-9.

11. E. Chirilă, N. Gudea, Gh. Moldovan, Tezaure și descoperiri monetare din Muzeul municipiului Sighișoara, Sighișoara, 29, nota 7.

Informații suplimentare online

[Raportul 2095 din cronica.cimec.ro](http://raportul2095.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
